

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

71 Ar illi dixerunt, Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audivimus de ore eius.

audiuimus enim nos testes nobis requiratur rursus quid dicam
אמרין מנה תוב מהבעין לן סהדי חנן גירשמען
ore ipsius
ומה

CAP. XXIII.

23 caput
כפלאון כנ

1 Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum.

& ceperunt Pilatum ad & adduxerunt eum ad congregatio vniuersa & dixerunt
כמו כלה כנושהון ואיתוהו לות פילטוס: 2 ושריו

2 Ceperunt autem illum accusare, dicentes, Hunc inuenimus subuertentem gentem nostram, & prohibentem tributa dari Caesari, & dicentem se Christum Regem esse.

געטע נוסטרā seductētē inuenimus hunc & dicebāt criminatiōes eū dē
בין קרעוהו ואמרין להנה אשכחן דמטענה עמן
seipso de & dixit demus ne Caesari capitatim argentum
לא דכסף רישא לקסר לא נתל ואמר על נפשו
ci & dixit interrogauit eum autē Pilatus Messias sit quidam

3 Pilatus autem interrogauit eum, dicens, Tu es Rex Iudaeorum? At ille respondens ait, Tu dicis.

מנה הו משיחא: 3 פילטוס דין שאלה ואמר לה
& dixit dixisti tu ei dixit Iudaeorum rex ei
מהו מלכא דיהודיא אמר לה אנת אמרת: 4 ואמר

4 Ait autem Pilatus ad principes Sacerdotum & turbas, Nihil inuenio causae in hoc homine.

non occasionem aliquam ego & turbis sacerdotum praecepit Pilatus
ולשם לרבי כהנה ולכנשא אנה מרס עלתנה לה
& dicētes erant clamātes yerō illi hunc hominem aduersus ego

5 At illi inualescebant, dicentes, Commouit populum, docēs per vniuersam Iudaeā, incipiens a Galilaea vsque huc.

סנהא אנה על נברא הנא: 5 הנון דין מועקין הו ואמרין
Galilaea a & incepit Iudaeā p vniuersam docet dum gēte nostrā quā dicit
ושרה לעמן כד מלף בכלה יהוד ושרי מן גלילא

6 Pilatus autē audiens Galilaeam, interrogauit si homo Galilaeus esset.

Galilaea nomen audisset cum autē Pilatus huc & illuc
מנה להרכא: 6 פילטוס דין כד שמע שמא דגלילא
subiectis quae de cognouisset & cum Galilaeus esset vir sumptuosus

7 Et ut cognouit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui & ipse Ierosolymis erat illis diebus.

אן דאן נברא הו גליליא: 7 וכד ידע רמן תחית
in Ierusalem quia Herodem ad misit eum Herodis esset potestatis
מנה הו הרודס שדרה לותה דהרודס מטל דבאורשלם

8 Herodes autem viso Iesu, gauisus est valde. erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audiret multa de eo: & sperabat signum aliquod videre ab eo fieri.

valde gauisus est Iesum vidisset cum autē Herodes dicitus in illis
אובהנון יומתא: 8 הרודס דין כד הויהו לישוע חרי טב
fuerat audiens quia multo tempore eum videre cupiens
מנה הו גיר למחזיה מן זבנא כנשא מטל דשמע הו
ab eo videret signum quoddam aliquod erat & sperans multa
מנה מניאתא ומסכר הו דמרס אנה נחוא מנה:

71 οἱ δὲ εἶπον, τί ἐπιζητεῖτε μαρτυρίας; αὐτοὶ δὲ ἠκούσαντες ἔδοξεν αὐτοῖς αὐτῷ.

Κεφ. κγ.
1 Καὶ ἀρτὰσαι ἀπαιε τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἠγαγόν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτου. 2 ἠρξάμετο δὲ καταγγεῖν αὐτῷ
μαρτυρίας, τὸν αὐτοῦ δὲ φησὶν εἶποντα τὸ ἔθνος, καὶ ἀπολύοντα Καίσαρα φόρους διδόναι, λέγοντες δὲ αὐτὸν Χριστὸν βασιλέα
εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλάτος ἐπιρωτῶν αὐτὸν, λέγει, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, εἶπεν
αὐτῷ. 4 ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν αὐτῷ, ἡμεῖς οὐκ ὀργισθέντες, ἀλλ' ὅτι ἠκούσαμεν αὐτὸν εἶπεν ὅτι βασιλεὺς τοῦ
ἔθους ἐστίν. 5 οἱ δὲ ἐπιρωτῶντες αὐτὸν αὐτοῦ εἶπον, ἀλλ' ὅτι ἠκούσαμεν καὶ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι λέγει ὅτι Χριστὸς
ἐστίν. 6 Πιλάτος δὲ αἰνοῦσας Γαλιλαίας, ἐπιρωτῶντι αὐτὸν εἰ ὁ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐστίν. 7 καὶ ἀποκριθεὶς
αὐτῷ εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς Ἰερουσαλῆμ ἐστίν, ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς Ἰερουσαλῆμ, ὅτι καὶ αὐτὸν ἐν Ἰερουσαλῆμ ἐστὶν ἐποίησαν
ἡμέρας. 8 ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἔρχομαι λίαν ἐβόησεν, ὅτι ἠκούσεν ὅτι εἶπεν αὐτὸν, ὅτι ἐκ τῆς
Γαλιλαίας ἐστίν; καὶ ἠελπίσεν ὅτι σημεῖον εἶδεν αὐτῷ. 9 Interrogabit

responsum aliquod autē Iesus cum erat interrogans multis & sermonib.
 9 וכלא סניאתא משאל הוא לה ישוע דין טרם פתגמא
 & pertinaciter & scribae sacerdotum principes vero erant stantes reddidit ei non
 לא אתיבה: 10 קימין הוו דין רבנא וספרוא ועוזואת
 & ei ministri ipse contempit eum vero, Herodes criminationes ei⁹ erant deseretes
 אכלין הוו קריותא: 11 הרודס דין שטרין הו ופלחותא
 Pilatum ad & remisit eum coccinea in veste induit eum illulisset ei & cum
 וכד מבזח אלבשה נחתא דחוריתא ושדרה לות פילטוס:
 inter se & Herodes Pilatus amici fuerunt die & in illo
 12 ובהו יומא הו רחמא פילטוס והרודס עם הרודס
 vero vocavit inter eos ante ab enim fuerat inimicitia
 בעל דרבכותא הות גיר טן קרים בנינתהו: 13 קרא דין
 illis & ait populi & magistratus sacerdotu principes Pilatus
 פילטוס לרביכהנא ולא רבונא דעמא: 14 ואמר להו
 ego & ecce gētem vestra subvertētē tāquā hūc hominē mihi obtulistis
 קרבתון לי נברא הנא איך מהפך עמכון והא אנא
 in vtro inveni non aliquam & causam in cōspectu vestro examinaui eū
 עקבתה לעיניכון ועלתא מדם לא אשכתח בנברא
 Herodes non etiam sed eum estis qui accusantes omnibus ex isto
 הנא מן כל דמרשין אנתון כה: 15 אלא אף לא הרודס
 morte quod dignū sit aliquid non & ecce ad illum enim miseram eum
 שדרתה גיר לותה והא לא טרם דשויה למותא
 enim mos & dimittam eum igitur castigabo eum ei fecit
 סעיר לה: 16 אררויהי הכיל ואשבקויהו: 17 עידי גיר
 vniuersa vero clamauerūt in festo vnus eis vt dimitteretur erat
 אית הוא דנשרת להו חר בעדערא: 18 קעו דין בלה
 is Barabbam nobis & dimitte hunc tolle & dixerunt turba
 כנשא ואמרין שקוליהי להנא ושרי לן לבראבא: 19 הו
 coniectus in ciuitate qua fuerat & eadem seditionem qui ppter erat
 אינא דמטל אסטסיס וקטלא דהוא במדינתא רמא
 Pilatus cum eis locutus autem rursūm vincitorum in domū fuerat
 הוה בית אסירא: 20 תוב דין מלל עמהון פילטוס
 Iesum dimittere veller dum
 כד צבא דנשרת לישוע:

9 Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat.
 10 Stabant autem principes Sacerdotum & Scribae constanter accusantes eum.
 11 Spreuit autem illum Herodes cum exercitu suo: & illulit indutū veste alba, & remisit ad Pilatum.
 12 Et facti sunt amici Herodes & Pilatus in ipsa die: nā antea inimici erant adinuitē.
 13 Pilatus autem conuocatis principibus Sacerdotum & magistratibus & plebe,
 14 Dixit ad illos, Obrulistis mihi hunc hominem, quasi auertentē populū: & ecce, ego coram vobis interrogans, nullā causā inuenio in homine isto, ex his in quibus eū accusatis.
 15 Sed neque Herodes: nam remisit vos ad illū, & ecce, nihil dignū morte actū est ei.
 16 Emendatum ergo illum dimittam.
 17 Necessē autem habebat dimittere eis per diem festū, vnum.
 18 Exclamauit autem simul vniuersa turba, dicens, Tolle hunc, & dimitte nobis Barabbam;
 19 Qui erat propter seditionem quandam factam in ciuitate & homicidiū, missus in carcerem.
 20 Iterum autem Pilatus locutus est ad eos, volens dimittere Iesum.

9 ἠπαρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἵκασι: αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίθη αὐτοῖς. 10 εἰσῆλθοντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς διήκουν κατηγοροῦντες αὐτῷ. 11 ἑξήκοντες δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης αὐὸς ὄντων στρατιωτῶν αὐτοῦ ἐκέλευσε, ἀποβαλὼν αὐτὸν ἐς ὄψηθα λαμπρα, ἀπέσπευσεν αὐτὸν ἐπὶ Πιλάτου. 12 ἐξήκοντες δὲ φίλοι οἱ Πιλάτου καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, μετ' ἀγγέλων ἀπεστέλλουσιν ἑαυτὸν εἰς δεξοῖς τοῦ τοῦ ἑαυτοῦ. 13 Πιλάτος δὲ σὺν Ἰαλλουσαίμοις τοῖς ἀρχιερεῖς, καὶ τοῖς ἀρχιερεῖς, καὶ τῷ λαῷ. 14 εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ἀποστέλλετε μοι τὸν ἀφ' ὧν ποτε τὸν ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀπέποιον ὑμῶν ἀσεβῆρας, ἡ δὲν ὄντων ἐν τῷ ἀφ' ὧν ποτε τὸν ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν. 15 ἀπὸ Ἡρώδης ἀπέσπευσεν ἑαυτὸν εἰς δεξοῦς τοῦ τοῦ ἑαυτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀπέποιον ὑμῶν ἀσεβῆρας, ἡ δὲν ὄντων ἐν τῷ ἀφ' ὧν ποτε τὸν ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν. 16 πάντες οὖν αὐτὸν ἀπολύσαν. 17 ἀλλ' αὐτὸν δὲ εἰς τὸν ἀπολύσαν αὐτὸν ἐστὶν ἕνα. 18 ἀπέκλεισεν δὲ παμπληθῆ λέγοντες, ἀφρα τῶν ποτε, ἀπολύσαν δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶ. 19 ὅστις ἰὸν δὲ τῶν ποτε ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, βεβλημένος εἰς φυλακᾶν. 20 πάντες οὖν οἱ Πιλάτους ἀποστέλλουσιν ἑαυτὸν ἀπολύσαν τὸν Ἰησοῦν.

21 At illi succlamabant, dicentes, Crucifige, crucifige eum.

22 Ille autem tertio dixit ad illos, Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis inveni in eo. Corripiam ergo illum, & dimittam.

23 At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: & inualecebant voces eorum.

24 Et Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum.

25 Dimisit autem illis eum, qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant: Iesum vero tradidit voluntati eorum.

26 Et cum duceret eum, apprehenderunt Simonem quandam Cyrenensem venientem de villa, & imposuerunt illi crucem portare post Iesum.

27 Sequebatur autem post illum multa turba populi & mulierum, quae plangebant & lamentabantur eum.

28 Conversus autem ad illas Iesus, dixit, Filiae Ierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flere, & super filios vestros.

29 Quoniam, Ecce, veniunt dies in quibus dicent, Beatae steriles, & ventres qui non genuerunt, & vbera quae non lactauerunt.

30 Tunc incipient dicere montibus, Cadite super nos: & collibus, Operite nos.

autē ille crucifige eū crucifige eū & dīcētes erāt vociferātes verbō illi
הוּן דין קען ווה ואמרינ זקופיהי²¹ הו דין
aliquam iste fecit quod malū sit enim quid eis dixit tēpore
מלה ובנין אמר להון מננה ניר דביש עבר הנא מדם
igitur castigabo eum in eo inveni non morte quae sit digna causa
ולא דשווא למותא לא אשכחת בה ארדיוהי הכיל
& petentes alta voce erant instantes verbō ipsi & dimittam eum
עמקויהו²³ הנון דין תכבין הוּו בקלא רמא ושאלין
& principi ipsorum vox eorum erat & augecēs vt crucifigeret eū eī
הו לה דנוקפוניהי ועשיין הוא קלהון דילהון ודרבי
postulatio eorum vt fieret iussit autē Pilatus
פילתוס דין פקד דתהונא שאלתהון²⁴
fuerat coniectus & eadem seditionem qui ppter illum eis & dimisit
ישורא להון להו דמטל אסטמס וקטלא רמנא הוא
eorum voluntati tradidit verbō Iesum quē petierāt eū vincitorum in dno
הו אסרנא הו דשאלו לישוע דין אשלם לעבינהון:
horam ad tertiam

הגלת שיען

qui veniebat Cyrenzum Simonem prehēderūt eum abduerent & cum
וכד מכלין לה אהדו לשמעון קורנינא דאהנא
Iesum post quā ferret crucem super eum & posuerūt vltra
קרימא וכמו עלוהי זקופא דנטען בתררה דישוע:
illae & mulieres populi multitudo post eum erat & veniebat
וואה הונא בהדרה שונאנא דעמנא ונשנא אילין
& dixit Iesus ad eas & conuersus super eo & lamentātes erat quae dicit
דקרון הו ואלין עלוהי²⁸ ואתפני לותרין ישוע ואמר
& super flere vobis ipsis super vtrūq sup me flere ne Ierusalem
הו אורשלם לא תכבין עלי ברם על נפשכין בכיין ועל
heate dicent in quibus dies veniunt quis ecce filiae
היון²⁹ דהא אתין יומתנא דבהון נאמרון טוביהון
lactauerunt quae non & vbera pepererūt qui nō & vteri steriles
קרימא ולכרסתא דלא וותרין דלהא אינקו:
operite nos & collibus sup nos cadite montibus dicere incipientes nos
היון תשרון למאמר דמורא דפלו עלין ולדרמתא דכסינן

21 οἱ δὲ ἐπιφώνουσαν, λέγοντες, σαύρωσον, σαύρωσον αὐτόν. 22 ὁ δὲ ἑσπότεν τὴν ἑκτὴν αὐτῷ, ὅτι
ἐποίησε οὐδέν· ἀλλὰ τί σὺν παντὶ τοῦ εὐνοῦν ἐσάντων; καὶ δὲ ὑσερ οὐκ αὐτῷ ἔδοξε. 23 οἱ δὲ ἐπιφώνουσαν
μεγάλης, αἰτοῦντο αὐτὸν σαύρωσαι, καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ἄφ' ἑωραὶ αὐτοῦ, καὶ ἦν ἄφ' ὅτι ἀπέστειλεν. 24 ὁ δὲ Πιλάτος
ἐτίκρινε ἠγὲν δεῦν τῶν αἰτημάτων αὐτοῦ. 25 ἀπέπεσε δὲ αὐτῷ τοῦ ἐλεγε σέπτε καὶ φόνου βεβαλειμένοι εἰς τὸν
κοῖτον, ὅν ἦν τοῦτον· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέθηκε τὸν ὄψημά τι αὐτοῦ. 26 καὶ ὡς ἀπέστειλεν αὐτὸν, ὁμοιωθεὶς τοῦ
μηνός υἱος Ἡρακλῆ αὐτὸν ὄψημά τι ἀπέστειλεν αὐτῷ, ὅτι ὁμοιωθεὶς αὐτῷ ὄψημά τι σαύρωσον φέρωντο οὗτοι Ἰησοῦ. 27 σαύρωσον
δὲ αὐτῷ πικρὸν πλινθος τῶν λίθων, καὶ γυναικῶν, αἱ καὶ ἐκόποισαν, καὶ ὁμοιωθεὶς αὐτοῦ. 28 σπαρῆς ἐστὶν
συντάξ· ὁ Ἰησοῦς γάρ ποτε, ὅταν γαστέρας Ἰσραήλ ἡμεῖς καλεῖται ἐπ' ἑμῶν, πλεῖον ἐφ' ἑαυτὰς καλεῖται, καὶ ὅτι τῶν τῶν
29 ὁ πῖδος ὅτι γαστέρας ἡμεῖς αἱ εἰς τῶν σπασμάτων αἱ σπασμάτων, καὶ ἀλλοῦ αἱ εἰς τῶν ἐπὶ τῶν σπασμάτων, καὶ
σπασμάτων. 30 τοῦ δὲ γαστέρας λέγει τῶν ὄρεων, τί σπαστὸν ἔφ' ἡμεῖς; καὶ τῶν βρασμάτων, καὶ ἀλλοῦ αἱ εἰς τῶν
σπασμάτων.

31 Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?
 32 Ducebantur autē & alij duo nequam cum eo, vt interficerentur.
 33 Et postquàm venerunt in locum, qui vocatur Caluarie, ibi crucifixerunt eum: & latrones vnum à dextris, & alterum à sinistris.

34 Iesus autem dicebat, Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. Diuidentes verò vestimenta eius, miserunt sortes.
 35 Et stabat populus spectans, & deridebat eum principes cum eis, dicentes, Alios saluos fecit, se saluum faciat, si hic est Christus, Dei electus.

36 Illudebant autem ei & milites accedentes, & acetum ei offerrentes ei, dicentes,
 37 Si tu es Rex Iudæorum, saluum te fac.
 38 Erat autem & superscriptio scripta super eum literis Græcis & Latinis & Hebraicis, HIC EST REX IUDÆORVM.
 39 Vnus autem de his qui pendebant latronibus, blasphemabat eum, dicens, Si tu es Christus, saluum fac teipsum & nos.
 40 Respondens autem alter, increpabat eum, dicens, Neque tu times Deum, qui in eadem damnatione es?

32 ὅτι εἰ ἐν ἰσχυρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσι, ἐν τῷ ξηρῷ ὅτι γίνονται; 32 ἢ ἂν ἐν τῷ ξηρῷ ὅτι γίνονται; 32 ἢ ἂν ἐν τῷ ξηρῷ ὅτι γίνονται;
 33 καὶ ἄλλοι δύο ἀνόμοιοι ἐρχόμενοι μετ' αὐτοῦ, ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν, 33 καὶ ἄλλοι δύο ἀνόμοιοι ἐρχόμενοι μετ' αὐτοῦ, ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν,
 34 ὃ δὲ Ἰησοῦς ἵστατο, πατρὸς ἀποτίς αὐτῶν ὅτι οὐκ ᾔδεισαν ὅτι 34 ὃ δὲ Ἰησοῦς ἵστατο, πατρὸς ἀποτίς αὐτῶν ὅτι οὐκ ᾔδεισαν ὅτι
 35 καὶ ἠσπασάντο αὐτὸν ἐν τῷ ἁγίῳ ἁγίῳ, 35 καὶ ἠσπασάντο αὐτὸν ἐν τῷ ἁγίῳ ἁγίῳ,
 36 οἱ δὲ βασιλεῖς Ἰουδαίων, σὺ σὺ σαυτὸν ἡμῶν. 36 οἱ δὲ βασιλεῖς Ἰουδαίων, σὺ σὺ σαυτὸν ἡμῶν.
 37 καὶ λέγοντες, εἰ 37 καὶ λέγοντες, εἰ
 38 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σὺ σὺ σαυτὸν ἡμῶν. 38 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σὺ σὺ σαυτὸν ἡμῶν.
 39 ἔσθ' 39 ἔσθ'
 40 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σὺ σὺ σαυτὸν ἡμῶν. 40 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σὺ σὺ σαυτὸν ἡμῶν.

O ij

41 Et nos quidem iustē: nā digna factis recipimus, hic vcrō nihil mali gessit.
 42 Et dicebat ad Iesum, Domine, memēto mei, cūm veneris in regnum tuum.
 43 Et dixit illi Iesus, Amen dico tibi, hodie mecū eris in Paradiso.

44 Erat autem ferē hora sexta: & tenebrę factę sunt in vniuersam terram vsque in horam nonam.

45 Et obscuratus est Sol: & velū templi scissum est medium.

46 Et clamans voce magna Iesus ait, Pater in manus tuas commēdo spiritū meū. Et hęc dicens, expirauit.

47 Videns autem Centurio quod factum fuerat, glorificauit Deū, dicens, Verē hic homo iustus erat.

48 Et omnis turba eorum qui simul aderāt ad spectaculum istud, & videbant quę fiebant, percutientes pectora sua reuertebantur.

49 Stabant autem omnes noti eius à Iōgē: & mulieres quę secute eum erant à Galilæa hęc videntes.

50 Et ecce, vir nomine Ioseph qui erat Decurio, vir bonus & iustus.

retributionē accepim⁹ fecim⁹ & sicut enī suim⁹ digni sicut iustē
 יתנן כנאנית איד דשוין הוין ניד ואיד דעבדן אתפרען
 Iesu & dixit fecit non q̄ sit odiosum aliquid verb
 נא דין מרם דנסנא לא עביר לה: 42 ואמר לישוע
 illi dixit in regnum tuum tu veneris cūm Daē mi memōto
 דוכרני כמי מא דאתא אנת במלכותך: 43 אמר לה
 in paradiso eris mecum quia hodie tibi ego dico amen
 דאמר אמר אמר אנת לך דיומנא עמי תהוא כפרדיוסא:
 crucifixionis feria sexta horam ad nonam

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

ותשע שעין רעובתא וקופותא
 vniuersam sup tenebra & fuit sexta hora quasi autem erat
 אית הוין דין איד שעא שת והוא השוכא על כלה
 & scissa est obscurat⁹ est & sol horam ad nonam vsque
 וקא עד מא לתשע שעין: 45 ושמשא השך ואצטרך
 voce Iesus & clamauit medio sui à templi porte sui
 וקעא דהיכלא מן מצעתה: 46 וקעא ישוע כקלא
 dixit hęc spiritū meum ego pono in manus tuas Pater mi & dixit
 נא ואמר אבי כאידך סאם אנת רוחי דהא אמר
 Deum glorificauit q̄ fuit id Centurio autem vidisset eam & rediit
 דים: 47 כד הוא דין קנטרונא מרם דהוא שכח לאלהא
 & omnes erat iustus vir iste verē hic
 וכלהון
 id vidissent eum hęc ad spectaculum fuerāt quę cōgregatę illę
 וכלהון
 erant & stantes pectora sua super percutentes eū reuertebantur
 וקומן הוין
 fuerāt quę venientes illę & mulieres ipsius Iesu noti omnes longam
 וקאמא כלהון ידועוהי דישוע ונשא אילן דאתי הוין
 ista erant & spectātes Galilæa hęc videntes
 וקאמא כלהון וקומן הוין
 annunciationis sabbathi crepusculo

41 & ημεις ιδι δικαιοσ ἀξια τὸν ὅτι ἐσμεν ἄδικοι καὶ ἀνομοῦντα· ἡμεῖς δὲ οὐδὲν ἀπομι
 42 Ἐ εἶπε πρὸς Ἰησοῦ, μνησθητί μου κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 43 Ἐ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
 λέγων ὁμοίμερον μετ' ἐμοῦ ἔσσι ἐν τῷ ἁβδαίῳ σου. 44 Ἐ δὲ οἱ ἄλλοι ἄρχοι ἔβλεπον αὐτὸν καὶ σκώπτειν ἔρχοντο ἐπ'
 αὐτὸν, ἕως ὥρας ὀκταίτης. 45 καὶ ἐκκοιτᾷσθαι ὁ ἴλλοις, καὶ ἐρχομένη τὸ κατὰ τὴν ἰσχυρίαν τῶν ἰσχυρίων
 φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς, ἔπει, πᾶτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεισά μου, καὶ ἄνωγει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
 σου. 47 Ἰδὼν δὲ ὁ εκατόνταρχος τὸ γέγονος, ἐδόξασεν τὸν Ἰησοῦν, λέγων, ὅτι τις ὁ ἀδερφώτης σου· ὁ δὲ Ἰησοῦς
 48 καὶ πᾶτες οἱ συμμαχόμενοι ἔρχοντο πρὸς αὐτὸν λέγοντες, ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ συμμαχόμενοι σου καὶ οἱ ἀδερφώται σου
 εἰσὶν ὕπνωσον. 49 Ἐπὶ αὐτῷ δὲ πᾶτες οἱ γινώσκοντες αὐτὸν μακρόθεν, καὶ γυναικίαι αἱ συνακαθεσάμεναι αὐτῷ
 ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὀρώσαντες αὐτόν. 50 καὶ ἰδὼν ὁ ἑκατόνταρχος Ἰωσήφ, βυβλῦτον ὕπνωσον, ἀπὸν ἀγαθόν, ὁ δὲ Ἰησοῦς

& expeditis & factis eorum volantati eorum fuerat consentiens non iste
 הנהא לא שלם הוא לצבינהוין ולסוענתהוין ומסכא
 Pilatum ad accessit iste dei Regnum erat
 הוא למלכותא דאלהא הנהא קרב לות פילטוס
 in linteo & inuoluit ipsum & deposuit ipsum Iesu corpus & petiit
 ושאל פגרה דישוע וואחתהו וכרכהו יה כתיבא
 homo non in quo excisus sepulcri in domo & posuit ipsum linteo
 דכתנא וסמרה בבית קבורא נקרא הו דלמאנש
 erat parasceues & dies in eo fuerat positus adhuc
 ערכיל אתתסין הוא כרו וימא ערובתא הות
 quæ venerat ille mulieres autem erant accedentes erat illucescens & sabbathu
 ושבתא נגהת הורתו קריבן הוין דין נשא הליו דאתי
 corp ei positum esset & vbi sepulcrum & inspekerunt Galilæa à cum eo
 עמה מן גלילא וחיזיהו לקברא ואיכא אתתסין פגרה
 præceptu erat sicut genuerit & sabbatho & aromata vnguenta para uerit & reuertit
 והפכו טיבסמא ודרומא וכשכתא שלי אך דפקידו

24 caput
 קפלאון כד
 sepulcri ad domũ venerunt obsecrũt adhuc mane autem in sabbatho inua
 בחד בשכא דין בשפרא עד חשוק אתי לבית קבורא
 mulieres cum eis & erant fuerant que parates aromata illa & attulerunt
 ואיתי הליו הרומא דטיבי הוין ואיתי הוין עמהוין נשא
 sepulcri domo à reuolutum lapidem & inuenerunt alie
 אחרניתא ואשכחאפא דמענלא מן בית קבורא
 ut eum & fuit Iesu corpus inuenerunt nec & ingressæ sunt
 ועליו ולא אשכחיהו לפגרה דישוע והוין דבד
 cas iuxta steterunt viri duo ecce hoc supra attonitæ essent
 הוין תמיהוין על הדא הא תרין נברין קמו לעל מנהוין
 facies suas & inclinãrunt in metu & fuerunt vestimẽtu eoru erat & coruscans
 ומברק הוין לבושהוין והוין בדחלתא וכפי אפיהו
 mortuis cum viuẽtem estis quærentes quid eis & dixerunt in terram
 בארעא ואמרוין להוין סנא בעין אנתון חיא עם מיתא
 In Galilæa esset eum vobiscũ q locutũ sit mẽmoreritis surrexit hic non est
 ליתוהו תנן קם לה עהדין דמלל עמכוין כד הובגלילא

21 Hic non confenserat cõ-
 filio & actibus eorum, ab A-
 rimathæa ciuitate Iudæe, qui
 expectabat, & ipse regnum
 Dei.
 22 Hic accessit ad Pilatum,
 & petiit corpus Iesu.
 23 Et depositum inuoluit
 in lindone, & posuit eũ in
 monumento exciso, in quo
 nondum quisquam positus
 fuerat.
 24 Et dies erat Parasceues,
 & Sabbathum illucescebat.
 25 Subsecutæ autem mulie-
 res quæ cum eo venerant de
 Galilæa, viderunt monumẽ-
 tum, & quemadmodum po-
 situm erat corpus eius.
 26 Et reuertentes paraue-
 runt aromata & vnguenta: &
 Sabbatho quidem siluerunt
 secundum mandatum.

CAP. XXIII.
 I V N A autem Sabbathi
 valde diluculo venerunt ad
 monumentum, portantes quæ
 parauerant aromata.
 2 Et inuenerunt lapidem
 reuolutum à monumento.
 3 Et ingressæ, non inuen-
 erunt corpus Domini Iesu.
 4 Et factum est dum mento
 consternatæ essent de isto,
 ecce duo viri steterunt secus
 illas in veste fulgenti.
 5 Cũ timerent autem, &
 declinarent vultum in terrã,
 dixerunt ad illas, Quid quæ-
 ritis viuẽtem cum mortuis?
 6 Non est hic, sed surrexit.
 Recordamini qualiter locu-
 tus est vobis, cũ adhuc in
 Galilæa esset,

51 *Καὶ ὁ κύριος ἠκούσθη τῶν προσευχῶν αὐτῶν, ἀπὸ Ἀριμαθαίας τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ὁ
 ὤψιν ἔσχε καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ. 52 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ
 53 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ
 54 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ
 55 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ
 56 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ*
 1 *Τὴν δὲ μὲν αὐτῶν ἑβραίων ἑβραίων βασιλεὺς ἠκούσθη τῶν προσευχῶν αὐτῶν, ἀπὸ Ἀριμαθαίας τοῦ βασιλέως τῆς
 2 ὤψιν ἔσχε καὶ αὐτοῦ τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ. 3 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ
 4 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ
 5 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ
 6 καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ σῶμα τῆς ἰησοῦ ἐν ἑλίῳ, καὶ ἐπέθηκε τὸ*
 Ταλαιψα

